

Kompendium Katechizmu Kościoła Katolickiego

CNOTY

CHRZEŚCIJAŃSKIE

Wybrane fragmenty Pisma Świętego o cnotach:

I jeśli kto miłuje sprawiedliwość – jej to dziełem są cnoty:
uczy bowiem umiarkowania i roztropności, sprawiedliwości i męstwa,
od których nie ma dla ludzi nic lepszego w życiu
(Mdr 8, 7).

Tak więc trwają wiara, nadzieja, miłość – te trzy:
z nich zaś największa jest miłość
(1 Kor 13, 13).

Owoce zaś ducha jest:
miłość, radość, pokój,
cierpliwość, uprzejmość, dobroć,
wierność, łagodność, opanowanie.
Przeciw takim [cnotom] nie ma Prawa
(Ga 5, 22-23).

KKKK 377. Co to jest cnota?

Cnota jest habitualną i trwałą dyspozycją do czynienia dobra.
„Celem życia cnotliwego niech będzie upodobnienie się do Boga”
(św. Grzegorz z Nyssy).

Cnoty dzielą się na cnoty ludzkie i cnoty teologalne.

KKKK 378. Co to są cnoty ludzkie?

Cnoty ludzkie są habitualnymi i stałymi zaletami umysłu i woli,
które regulują nasze czyny, porządkują nasze uczucia
i kierują naszym postępowaniem zgodnie z rozumem i wiarą.

Nabyte i wzmacniane przez świadome czyny i wytrwale podejmowane wysiłki
są oczyszczane i podnoszone przez łaskę Bożą.

KKKK 379. Jakie są główne cnoty ludzkie?

Są to cnoty, nazywane kardynalnymi, wokół których grupują się
wszystkie inne i które stanowią podstawę dla cnotliwego życia.
Zaliczamy do nich: roztropność, sprawiedliwość, męstwo i umiarkowanie.

KKKK 380. Co to jest roztropność?

Roztropność uzdalnia rozum do rozeznawania w każdej okoliczności naszego prawdziwego dobra i do wyboru właściwych środków do jego pełnienia. Kieruje ona innymi cnotami, wskazując im zasadę i miarę.

KKKK 381. Co to jest sprawiedliwość?

Sprawiedliwość polega na stałej i trwałej woli oddawania innym tego, co im się należy. Sprawiedliwość w stosunku do Boga nazywana jest „cnotą religijności”.

KKKK 382. Co to jest męstwo?

Męstwo daje wytrwałość w trudnościach i stałość w kontynuacji dobra. Uzdalnia aż do ofiary z życia w obronie słusznej sprawy.

KKKK 383. Co to jest umiarkowanie?

Umiarkowanie pozwala opanować dążenie do przyjemności zmysłowych i zapewnia równowagę w używaniu dóbr stworzonych.

KKKK 384. Co to są cnoty teologalne?

Są to cnoty, których początkiem,
motywowem i przedmiotem bezpośrednim
jest sam Bóg.

Wszczepione wraz z łaską uświęcającą,
uzdalniają do życia w obcowaniu z Trójcą Świętą
oraz kształtują i ożywiają cnoty moralne.
Stanowią one rękojmię obecności i działania
Ducha Świętego we władzach człowieka.

KKKK 385. Jakie są cnoty teologalne?

Cnotami teologalnymi są wiara, nadzieja i miłość.

KKKK 386. Co to jest wiara?

Wiara jest cnotą teologalną,
dzięki której wierzymy w Boga
i w to wszystko, co On nam objawił,
a co Kościół podaje nam do wierzenia,
ponieważ Bóg jest samą Prawdą.

Przez wiarę człowiek w sposób wolny całkowicie powierza się Bogu.

Dlatego wierzący stara się poznać i czynić wolę Bożą,
ponieważ wiara „działa przez miłość” (Ga 5,6).

KKKK 387. Co to jest nadzieja?

Nadzieja jest cnotą teologalną,
dzięki której z trwałą ufnością pragniemy
i oczekujemy od Boga życia wiecznego,
pokładając naszą ufność w obietnicach Chrystusa
i na pomocy łaski Ducha Świętego,
ażeby na nie zasłużyć i wytrwać do końca życia ziemskiego.

KKKK 388. Co to jest miłość?

Miłość jest cnotą teologalną,
dzięki której miłujemy Boga nade wszystko,
a naszych bliźnich jak siebie samych
ze względu na miłość Boga.

Jezus uczynił z niej przykazanie nowe, pełnię Prawa.

Miłość jest „więzią doskonałości” (Kol 3,14)

i formą wszystkich innych cnót,

które ożywia, inspirowa, łączy je i porządkuje między sobą:

Bez niej „jestem niczym”,

a jeśli „miłości bym nie miał, nic bym nie zyskał”

(1 Kor 13,1-3).

KKKK 389. Co to są dary Ducha Świętego?

Dary Ducha Świętego są trwałymi dyspozycjami,
które czynią człowieka uległym,
by szedł za natchnieniami Bożymi.
Jest ich siedem: mądrość, rozum, rada,
męstwo, umiejętność, pobożność i bojaźń Boża.

KKKK 390. Co to są owoce Ducha Świętego?

Owocami Ducha są doskonałości,
które kształtuje w nas Duch Święty jako pierwociny wiecznej chwały.
Tradycja Kościoła wymienia ich dwanaście:
„miłość, radość, pokój, cierpliwość,
uprzejmość, dobroć, wspaniałomyślność, łaskawość,
wierność, skromność, wstrzeźliwość, czystość”
(Ga 5,22-23).

Polecenia:

1. Podaj definicję pojęcia „cnota”.
2. Wskaż różnice między cnotami kardynalnymi a teologalnymi.
3. Wymień cnoty kardynalne i teologalne.
4. Wymień dary Ducha Świętego.
5. Wymień owoce Ducha Świętego.
6. Przeanalizuj i oceń wpływ praktykowania cnót przez chrześcijanina na jego życie osobiste i społeczne.

Dziękuję za uwagę!

Króluj nam, Chryste!